

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla az Isépy Ügyvédi Iroda, ügyintéző: Mydloné dr. Isépy Eszter (...ügyvéd által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a ... jogtanácsos által képviselt Országos Rádió- és Televízió Testület (1088 Budapest, Reviczky u. 5., hivatkozási szám: ...) alperes ellen műsorszolgáltatási ügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2007. évi január hó 11. napján kelt 24.K.32.177/2006/7. számú ítélete ellen a felperes által 8. és az alperes által 9. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, a felperes keresetét teljes egészében elutasítja, egyebekben helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 15.000 (azaz tizenötezer) forint együttes - további - első- és másodfokú perkoltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság az alperes határozatát akként változtatta meg, hogy a felperes 2005. december 09. napján az „...” című műsorszámával nem sértette meg a közszolgálati műsorszolgáltatókra vonatkozó kiegyensúlyozott tájékoztatási kötelezettségét, ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Az irányadó tényállás szerint a „...” 2005. december 05. napján közreadott adásában a

műsorvezetők „gyászos emlékű napként”, továbbá „felelőtlenség dátumaként” utaltak az egy évvel korábban tartott népszavazásra. A 2005. december 09-ei ... déli és esti adásában tudósítások hangzottak el az új diákigazolványok előállítására kiírt közbeszerzési eljárással összefüggően. A déli műsorszámban az új diákigazolványok előállítási árát, valamint a közbeszerzési eljárás tisztaságát (az oktatási miniszter személyének kiemelésével) kifogásoló ellenzéki párt által tartott sajtótájékoztatóról hangzott el rövid tudósítás. A híradás azzal zárult, hogy a műsorszolgáltató a kérdést illetően megpróbálja megkeresni az Oktatási Minisztériumot. A műsorszolgáltató a minisztérium közleményének ismeretében ugyanezen a napon az „...” adásában visszatért a diákigazolványokkal kapcsolatos közbeszerzési eljárásra. Az ellenzéki párt részéről két nyilatkozó szólalt meg a diákigazolványok előállítási árára vonatkozóan, hangot adva azon véleménynek is, hogy az oktatási miniszter visszatérő gyakorlata, hogy megbízatási idejének végéhez közeledve nagy értékű szerződéseket köt (név és tárgy szerint is megjelölve) az egyes gazdasági szereplőkkel. Ezen túlmenően a diákigazolványokkal összefüggő közbeszerzési eljárást érintően a minisztérium politikai államtitkára is nyilatkozott.

Az alperes hivatalból indult eljárásban vizsgálta a felperes műsorszolgáltatási tevékenységét, amelynek eredményeként a 2006. március 08. napján kelt ... számú határozatában megállapította, hogy a felperes 2005. december 05-én a „...” című műsorának déli adásában megsértette a Rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény (a továbbiakban: Rttv.) 4.§-ának (3) bekezdésében foglaltakat, ezért az Rttv. 112.§-ának (1) bekezdés e) pontja és az Rttv. 135.§-ának (1) bekezdése alapján 100.000 forint bírság megfizetésére kötelezte. Ezt meghaladóan a „...” 2005. december 09. napján közreadott déli és esti adásával összefüggésben az Rttv. 23.§-ának (2) bekezdésében foglaltak megsértését róta a felperes terhére, és ezért az Rttv. 112.§-ának (1) bekezdés a) pontja alapján felhívta a sérelmezett magatartás megszüntetésére. Határozata indokolásában az alperes az egyes műsorszámokat értékelve idézett az adásokban elhangzottakból kiemelve, hogy a műsor mely elemei miatt volt indokolt a jogsértés megállapítása és annak szankcionálása. A 2005. december 05. napján sugárzott műsorszámmal összefüggésben megállapította, hogy a műsorvezetők a tényyszerűséget túllépő, saját véleményüket tükröző megjegyzéseik közreadásával megsértették az ezen megnyilvánulást egyértelműen tiltó Rttv. 4.§-ának (3) bekezdésében foglaltakat két alkalommal. Ezen alapvető jogszabályi követelményt sértő magatartás miatt a bírság kiszabását tartotta indokoltnak. Az alperes megállapította a diákigazolványok elkészítésére kiírt közbeszerzés kapcsán, hogy az ellenzéki párt által felvetett kérdéseket a felperes nem az Rttv. 23.§-ának (2) bekezdésében foglaltak teljesülésével kezelte. A „...”-ban anélkül ismertette az ellenzéki párt álláspontját, hogy az abban foglalt kifogásokkal összefüggésben megszólaltatta volna a kormányzat képviselőjét, holott e megkeresésnek a közzétételt megelőzően kellett volna megtörténnie. Az „...”-ban a műsorszolgáltató az ellenzéki párt véleményének hangsúlyozásával olyan általános jellegű, a diákigazolványok elkészítésére kiírt közbeszerzés konkrét körülményein túllépő véleményt adott közre, amely miatt nem mellőzhető volna az oktatási miniszter személyes megkeresését. Abban az

esetben, ha az érintett személy reagálására a műsorszolgáltatón kívüli okból nem kerülhetett sor, erre a körülményre a műsorában utalnia kellett volna.

A felperes keresetében az alperesi határozat megváltoztatása mellett azt kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, a terhére rótt jogsértéseket nem követte el, és rendelkezzen a kiszabott bírság mellőzéséről. Hangsúlyozta, hogy a 2005. december 05-ei „...” adásában a műsorvezetők nem saját véleményüket tükröző megállapításokat tettek, hanem pusztán tényeket közöltek, illetőleg a határon túli magyarok vezetőinek véleményét idézték, mert a népszavazás eredménye a lakosság megosztottságát deklarálta. A diákigazolványok előállításával kapcsolatos közbeszerzési eljárással összefüggésben mint műsorszolgáltató eleget tett a jogszabályi követelményeknek, mivel megkereste az ügyben az illetékes minisztérium képviselőjét. Nem róható a terhére, hogy a „...” megkezdéséig a megkeresett szerv nem reagált továbbá, hogy nem tud az ellen tenni, ha a miniszter a megkeresés ellenére a politikai államtitkárt jelöli ki nyilatkozattételre.

Az alperes a határozatában foglaltak fenntartása mellett a felperesi kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság az alperes határozatát akként változtatta meg, hogy a felperes 2005. december 09. napján az „...” című műsorszámával nem sértette meg a közszolgálati műsorszolgáltatókra vonatkozó kiegyensúlyozott tájékoztatási kötelezettségét, ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Ítélete indokolásában az Rttv. 4.§-ának (3) bekezdése megsértése kapcsán megállapította, hogy a műsorvezetők által alkalmazott fordulatokat direkt módon visszavezetni olyan megszólalásra vagy adott napi híryanagra, azonosítható forrásból származó politikai elemzésre, amely a minősítések kellő objektivitását, és ezzel a tájékoztatás célját megadhatta volna, nem lehetett. Kiemelte, hogy abban az esetben, amennyiben a műsorvezető felvezető mondataiban olyan minősítő jelzőt használ, olyan fordulatokat alkalmaz, amelyeket az adott szövegkörnyezetben és a tájékoztatás alapjául szolgáló hírrel összefüggésben nem lehet közvetlenül visszavezetni rajta kívül álló releváns véleményre, úgy az szükségképpen kelti a hírhez fűzött műsorszolgáltatói avagy műsorvezetői értékelést, amely azonban az Rttv. 4.§-ának (3) bekezdése szerint egyértelműen tiltott. A 2005. december 09-ei műsorszolgáltatással összefüggésben a „...” kapcsán az alperessel egyezően a jogsértést megállapította azzal, hogy a felperes akkor járt volna el helyesen, ha bevárja az érintett közigazgatási szerv nyilatkozatának megfogalmazását és az ellenzéki sajtótájékoztatón elhangzottakat csak annak ismeretében, és azzal együtt adja közre. Ezen túlmenően arra a következtetésre jutott, hogy a felperes ugyanezen a napon az esti műsorában eleget tett az Rttv. 23.§-ának (2) bekezdésében előírt kiegyensúlyozott tájékoztatásra vonatkozó követelménynek. Rögzítette, hogy a diákigazolványok cseréjével kapcsolatos kérdés volt a közérdeklődésre számot tartó esemény, ezért a tájékoztatás kiegyensúlyozottságának ezzel összefüggésben kellett megvalósulnia. Megítélése szerint a minisztériumi álláspont ismertetése, valamint a felelős vezető nyilatkozata

az összeállítás fő témájára tekintettel nem indokolta a miniszter megszólaltatását, ezért e tekintetben a felperes jogsértést nem követett el.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását kérte azzal, hogy a Fővárosi Ítéltábla állapítsa meg, hogy nem sértette meg a „...” műsorszámával összefüggésben az Rttv. 4.§-ának (3) bekezdésében foglaltakat, és ezért a kiszabott pénzbírságot mellőzze. Ezzel kapcsolatosan megismételte a keresetében és az elsőfokú eljárásban előadottakat azzal, hogy nem került sor műsorvezetői véleménynyilvánításra.

Az alperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával a felperesi kereset teljeskörű elutasítását kérte. Fenntartotta és megismételte a határozatában foglaltakat. Kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság megállapításával nem ért egyet, mert nemcsak a diákigazolványok elkészítésére kiírt közbeszerzési eljárás minősül közérdeklődésre számot tartó eseménynek, hanem - a témához kapcsolódva - az ellenzéki párt által sérelmezett közbeszerzési eljárásokra vonatkozó további vélemény is. Így e műsor rész esetében is meg kellett volna valósulnia a tájékoztatás kiegyensúlyozottségének.

A felperes fellebbezése nem alapos, az alperes fellebbezése alapos.

Az alperes a felülvizsgálni kért határozatában a felperes terhére két pontban foglaltan, két külön jogszabályhely megsértését állapította meg, amellyel összefüggésben az elsőfokú bíróság kizárólag a 2005. december 09. napján közreadott „...” című műsorszám tekintetében állapította meg a jogsértés hiányát. Az alperes ezen ítéleti rendelkezés megváltoztatását kérte, míg a felperes fellebbezésében csak az Rttv. 4.§-ának (3) bekezdésében foglaltakra vonatkozó ítéleti megállapítások jogszerűségét támadta. Ezért a másodfokú bíróság a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 253.§-ának (3) bekezdése értelmében a peres felek fellebbezéseinek korlátai között, a Pp. 340.§-ának (5) és (6) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta felül az elsőfokú bíróság ítéletét.

Az alperes a 2005. december 05. napján a „...”-ban elhangzott műsorvezetői közlésekkel összefüggésben két esetben állapította meg az Rttv. 4.§-ának (3) bekezdésében foglaltak megsértését, amely szerint: a műsorszolgáltatók politikai tájékoztató és hírszolgáltató műsorszámokban műsorvezetőként... közreműködő munkatársak a műsorszolgáltatónál politikai hírhez véleményt, értékelő magyarázatot - kivéve a hírmagyarázatot - nem fűzhetnek. E jogszabályi előírás egyértelműen tiltja a politikai hírhez fűzött szubjektív műsorvezetői vélemény közzétételét, amely alapvető követelményt megsértették a felperesi műsorban elhangzottak. Ebből következően a tárgyilagos tájékoztatási kötelezettsége a műsorszolgáltató részéről nem teljesült. Az egyéni véleményt tükröző műsorvezetői megjegyzések miatt csorbult (a népszavazást érintően) a valós hírek iránti objektív hallgatói igény.

A felperes fellebbezésében csak általánosságban hivatkozott arra, hogy betartotta az Rttv. 4.§-ának (3) bekezdésében foglaltakat és ezért vele szemben szankció alkalmazása nem indokolt. A felperes az elsőfokú eljárásban előadottakat megismételte, azonban az elsőfokú ítéleti megállapításokat konkrétan nem vitatta; az elsőfokú ítélet jogszerűségét megdőntő olyan indokot felhozni nem tudott, ami a jogsértés körében az elsőfokú ítélet megváltoztatását megalapozná. A másodfokú bíróság egyetért az elsőfokú bíróságnak az Rttv. 4.§-ának (3) bekezdésében foglaltak felperes által történt megsértésére, illetőleg emiatt a bíróság alkalmazásának jogszerűségére vonatkozó jogi okfejtésével.

A másodfokú eljárásban - erre irányuló konkrét felperesi érvelés, indokolás hiányában - a Fővárosi Ítéltábla nem vizsgálta a 2005. december 09-ei „...”-ra vonatkozó ítéleti megállapításokat, de megjegyzi, hogy a felperes nem cáfolta, hogy az ellenzéki párt sajtótájékoztatójáról való híradás előtt az érintett minisztériumot nem kereste meg, ezért nem kerülhetett sor a közbeszerzési eljárást kiíró minisztérium véleményének ismertetésére.

A Fővárosi Ítéltábla az alperesi fellebbezésre figyelemmel megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló peradatokból eltérő jogi álláspontja folytán téves következtetésre jutott, amikor a jogsértés hiányára utalással azt állapította meg, hogy a felperes a közszolgálati műsorszolgáltatókra vonatkozó kiegyensúlyozott tájékoztatási kötelezettségét teljesítette 2005. december 09. napján az „...” című műsorában.

Az Rttv. 23.§-ának (2) bekezdése szerint: „A közszolgálati műsorszolgáltató és a közműsor-szolgáltató rendszeresen, átfogóan, elfogulatlanul, hitelesen és pontosan tájékoztat a közérdeklődésre számot tartó hazai és külföldi eseményekről, a vételkörzetében élők életét jelentősen befolyásoló eseményekről, összefüggésekről, vitatott kérdésekről, az eseményekről alkotott jellemző véleményekről, az eltérő véleményeket is beleértve. E feladatok ellátása során gondoskodik a 137.§-ban nem említett közérdekű közlemények nyilvánosságra hozataláról”.

A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének teljesülését a híradás témáját alapul véve kell megvizsgálni, amely kötelezettségének az elsőfokú bíróság eleget tett. Ennek eredményeképpen azonban tévesen állapította meg a műsor által megjelenített fő témát: a diákigazolványokra kiírt közbeszerzési eljárást. Az általa fő témaként értékelt egyedi közbeszerzési eljárást pedig indokolatlanul választotta el az általános közbeszerzési eljárásokra vonatkozó, a miniszteri magatartást értékelő résztől. Ezért nem volt helytálló az a megállapítás, hogy a minisztérium politikai államtitkárának nyilatkozatával a vitatott tájékoztatás az alapvető követelményeknek megfelelt. Az összeállítás fő témájához szervesen kapcsolódott az ellenzéki pártnak a miniszteri magatartást név szerint kifogásoló, a közbeszerzési eljárásokat érintő általános kritikai véleménye. A rendelkezésre álló peradatok alapján a másodfokú bíróság megállapította, hogy az Oktatási Minisztérium közleménye, a politikai államtitkár nyilatkozata csak a diákigazolvánnyal kapcsolatos közbeszerzési eljárásra vonatkozott és nem érintette a minisztert személyesen ért vádakat, a

miniszter közbeszerzési politikáját, a további közbeszerzési eljárásokat. A Fővárosi Ítélőtábla álláspontja szerint a vizsgált műsor részben foglalt tájékoztatás tartalmához relevánsan tartozó nyilatkozatokkal összefüggésben, a személyes érintettség miatt a felperes köteles lett volna a minisztert illető vádakkal összefüggésben a minisztert, de legalább a minisztériumot megkeresni, számukra a megszólalás, vélemény-nyilvánítás lehetőségét biztosítani. A diákigazolványokra kiírt közbeszerzési eljárás vitatása, bár szorosan összefügg, de nem azonos a miniszter közbeszerzési politikájának kritikájával. Azt a felperes nem is vitatta, hogy e körben a megszólalás lehetőségét nem biztosította, azt meg sem kísérelte. Még csak utalás sem történt arra, hogy e kísérlete nem, és miért nem vezetett eredményre, illetve, hogy az felperesen kívüli okból hiúsult meg. A felperes e kötelezettségének elmulasztásával a Testület által terhére rótt jogsértést elkövette, ezért az alperesi határozat e tekintetben való megváltoztatása jogsértés hiányára hivatkozással, nem volt megalapozott döntés az elsőfokú bíróság részéről.

Mindezek folytán a Fővárosi Ítélőtábla az alperes fellebbezésének helyt adva az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és a felperes keresetét teljes egészében elutasította, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése sikerre vezetett, ezért a felmerült első- és másodfokú perköltségének együttes megfizetésére a másodfokú bíróság a Pp. 78.§-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes felperest. A felperesnek az Rttv. 141.§-ának (5) bekezdésén alapuló személyes illetékmentessége folytán a felmerült fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14.§-a alapján az állam viseli.

B u d a p e s t, 2008. évi február hó 13. napján

Borsainé dr. Tóth Erzsébet sk. tanácselnök, **dr. Bacsa Andrea** sk. előadó bíró
dr. Fehérné dr. Tóth Kincső sk. bíró

A kiadmány hitelül:

bírósági írnok